

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ Ο.Ε.Φ.Ε. 2003

ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

B1. ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΑ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Όμως οι Κήρες (Μοίρες) στέκονται δίπλα μας μαυροφορεμένες,
η μια κρατώντας το τέλος των αφόρητων γηρατειών,
και η άλλη του θανάτου για λίγο κρατά ο καρπός της νιότης,
όσο πάνω στη γη εξαπλώνεται ο ήλιος.

Αλλά όταν αυτό το όριο της εποχής (της νεότητας) ξεπεραστεί,
είναι καλύτερο να πεθάνεις αμέσως παρά η ζωή.

Γιατί πολλές συμφορές συμβαίνουν στην ψυχή. Άλλοτε το σπίτι
κατατρώχεται και έρχονται τα οδυνηρά έργα της φτώχειας.

Άλλος πάλι στερείται τα παιδιά, και
αν και τα επιθυμούσε πάρα πολύ πάνω στη γη, (ή: όσο ζούσε) πεθαίνει.

B2. Οι μαθητές θα πρέπει:

- αφού χαρακτηρίσουν τις εικόνες ως κύριο εκφραστικό μέσο του ποιητή, να τις εντοπίσουν στο κείμενο με τρόπο που να φανερώνει τη μεταξύ τους αλληλουχία. Επίσης να δοθεί συνοπτική ανάλυση σε κάθε μια εικόνα και να τονιστεί η αντίθεση σε αυτές που αναφέρονται στη φύση από αυτή που παρουσιάζει τις Κήρες. Η αναφορά στη διαδοχή των εικόνων ολοκληρώνεται με δυο μεταφορικές εικόνες (ήβης άνθεσι - ήβης καρπός).
- να επισημάνουν ότι η χρήση αυτών των εικόνων δίνει την εξελικτική πορεία της ανθρώπινης ζωής από την παιδική ηλικία (φύλλα) στην ακμάζουσα νεότητα (άνθη) και τέλος στην περίοδο της ωριμότητας (καρπός).
- να επισημάνουν τον τρόπο με τον οποίο προκύπτει συναισθηματική αμεσότητα από τις εικόνες: οι εικόνες δεν είναι παρά το μέσο προκειμένου ο Μίμνερος να εκφράσει την πικρία του για τη βραχύτητα της νιότης, χωρίς την οποία η ζωή χάνει το νόημά της. Θα πρέπει εδώ να αναφερθεί η χρήση α' πληθυντικού προσώπου, με το οποίο ο ποιητής εντάσσει τον εαυτό του στη διαδικασία της φθοράς, η έκφραση χαράς για τη νιότη και κυρίως το αίσθημα φρίκης και φόβου για τα γηρατεία.

B3. Οι μαθητές θα πρέπει:

να δώσουν το συσχετισμό του τρόπου με τον οποίο αντιμετωπίζουν το θέμα του ευμετάβλητου της ανθρώπινης μοίρας και της συντομίας της ευτυχίας ο Μίμνερος και ο Σιμωνίδης. Ο συσχετισμός αυτός θα πρέπει να αφορά σε:

α) στοιχεία μορφής / τεχνικής, όπως:

- η χρήση α' πληθυντικού προσώπου από το Μίμνερο και β' ενικού προσώπου από το Σιμωνίδα
- οι εικόνες
- το σχήμα της αντίθεσης στο Μίμνερο και η σύγκριση στο Σιμωνίδα
- το απαισιόδοξο ύφος

β) στοιχεία περιεχομένου:

εδώ θα πρέπει να αναπτύξουν τα προσωπικά αισθήματα και τις σκέψεις του Μίμνερμου και του Σιμωνίδη που καταλήγουν σε ομολογία της ανθρώπινης εγγενούς αδυναμίας να αποτρέψει το πεπρωμένο και να εναντιωθεί στη θεϊκή βούληση.

B4. Πρόκειται για ερώτηση εισαγωγής. Η απάντηση βρίσκεται στο σχολικό βιβλίο στη σελίδα 16 στο χωρίο: «Τα επιμέρους είδη και υποείδη...πλήρως απεξαρτημένο από αυτήν».

B5. είδοτες: είδηση, ιστορία
παρεστήκασι: σταθμός, στήλη
ἔχουσα: σχήμα, εξοχή
ἔρχεται: διέλευση, προσηλυτισμός
διδοῖ: δόση, δώρο

Γ1. ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΗ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Θα σας διηγηθώ, λοιπόν, τα γεγονότα από την αρχή, όπως μπορώ. Πατέρας μου, κύριοι δικαστές, είναι ο Σωπαῖος, για τον οποίον όλοι ανεξαιρέτως όσοι ταξιδεύουν στον Πόντο γνωρίζουν ότι διατηρεί τόσο φιλικές σχέσεις με το Σάτυρο, ώστε να διοικεί μεγάλο τμήμα της υπαίθρου και να μεριμνά για το σύνολο της εξουσίας του. Επειδή έπαιρνα πληροφορίες και γι' αυτήν εδώ την πόλη και για την υπόλοιπη Ελλάδα, θέλησα να φύγω από την πατρίδα μου. Αφού, λοιπόν, ο πατέρας μου φόρτωσε δύο πλοία με σιτάρι και μου έδωσε χρήματα, μ' έστειλε για να κάνω εμπόριο και ταυτόχρονα για αναψυχή (για να δω τη χώρα) και αφού ο Πυθόδωρος, ο γιος του Φοίνικα, μου συνέστησε τον Πασίωνα, συναλλασσόμουν με την τράπεζά του.

Γ2. α) δικασταί: δικαστή **πατήρ:** πατρι **δυνάμεως:** δυνάμει **ναῦς:** νηὶ
χρήματα: χρήματι

β) τὰ πεπραγμένα: πράττου

οἱ πλείοντες: πλείοι

ἄρχειν: ἤρχμαι

ἔξεπεμψεν: ἐκπέμψητε

ἔχρωμην: χρώνται

Γ3. ὕμιν: ἐμμεσο αντικείμενο στο ρ. διηγήσομαι

πατήρ: κατηγορούμενο στο υποκείμενο "Σωπαῖος" (μέσω του συνδετικού ρ. ἔστι)

διακείμενον: κατηγορηματική μετοχή εξαρτώμενη από το ρ. ἴσασιν.

ἀποδημήσαι: τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο ρ. ἐπεθύμησα

κατ' ἐμπορίαν: εμπρόθετος προσδιορισμός του σκοπού.